

VENTSPILS

Kurzeme

Kurzemes plānošanas reģions

Kurzemes statistikas reģions

Ventspils ir nacionālās nozīmes attīstības centrs ar spēcīgu un savrupu reģionālo ietekmi uz apkārtnējiem novadiem un valsti, tajā atrodas otra lielākā osta Latvijā. **Osta ir galvenais pilsētas ienākumu avots.** Ventspils faktiski ir atbalsta centrs Ventspils novadam.

Ventspils pilsētas teritorijas platība ir 58 km², un pēc teritorijas platības Ventspils pilsēta ir piektā lielākā republikas pilsēta, pēc iedzīvotāju skaita – sestā lielākā republikas pilsēta, pēc iedzīvotāju blīvuma – pilsēta ar otro zemāko blīvumu pēc Jūrmalas.

Ventspils pilsētas teritorijai raksturīgs salīdzinoši liels neapbūvēto teritoriju īpatsvars, dominē reta, brīvstāvoša un zemas intensitātes apbūve. Zemes zem ēkām, pagalmiem un ceļiem aizņem tikai 8% pilsētas teritorijas. Aizsargājamo teritoriju platības – ap 26% no pilsētas platības, lielāko daļu pēc lietošanas mērķa veida veido pārējās zemes (pludmales, kāpu zona, kapsētas utt.) ap 51%.

Pēdējo 25 gadu laikā Ventspils iedzīvotāju skaits ir samazinājies, lai gan samazinājuma temps ir lēnāks nekā vidēji Latvijā. Lielākā iedzīvotāju daļa dzīvo Ventas kreisajā krasta pusē (skat. attēlu). Ar katru gadu demogrāfiskā slodze pilsētā palielinās.

Lai gan ekonomikas rādītāji kopumā ir virs vidējā valstī, tās aktivitāte ir zemāka (vērtējot pēc jaunu uzņēmumu skaita un to dinamikas). Ventspils apjoms kopējā valsts IKP īpatsvarā samazinās, un līdzīgi kā citām republikas pilsētām, starp Rīgu un Ventspili palielinās atšķirības ekonomikas izaugsmē.

Galvenā pilsētas nozare ir ar brīvostu saistītie transporta pakalpojumi un uzglabāšana, tomēr tās īpatsvars pēdējos 15 gados ir samazinājies, paplašinoties citām, ar ražošanu un pakalpojumiem nesaistītām nozarēm.

Lielākie pilsētā darbojošies uzņēmumi pēc apgrozījuma 2018. gadā¹ ir SIA “Bio-Venta”, SIA “Bucher Municipal”, SIA “Ventspils nafta” termināls, AS “Ventspils tirdzniecības osta” un AS “Baltijas Ekspresis”.

Ventspils sociāli ekonomiskie rādītāji

Rādītājs	2010. gads	2016. gads	
Pilsētvides indekss*	53,50 (2) **	41,94 (2)**	↓
Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss	-0,445 (4) **	-0,916 (5)**	↓
Iedzīvotāju skaits gada sākumā	42 883	39 861	↓
Iedzīvotāju īpatsvars darbaspējas vecumā kopējā iedzīvotāju skaitā, %	65,99	62,52	↓
Bezdarba līmenis, %	9	5,6	↓
Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars kopējo bezdarbnieku skaitā, %	24,45	13,96 (2015.gads)	↓
Tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības	1910	2411	↑
Reģistrēto uzņēmumu skaits komercreģistrā (LURSOFT dati)	139	96	↓
Pašvaldības budžeta kopējie izdevumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	1108,74	1268,03	↑
Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju, eiro	1194,44	1307,21	↑

Avots: RAIM dati, ja nav norādīts cits avots; * autoru izveidots aprēķins izvērtējuma ietvaros; ** rangs starp nacionālas nozīmes attīstības centriem

2019. gadā saskaņā ar CSP datiem iedzīvotāju skaits sasniedza 34 377², iedzīvotāju skaitam samazinoties par 13,8% (saskaņā ar RAIM datiem – 11,2%). Samazinās arī iedzīvotāju skaits darbaspējas vecumā, tendence ir tāda pati kā visās republikas pilsētās. Skaita samazinājums notiek galvenokārt valsts iekšējās migrācijas rezultātā – 2010. -2019. gada periodā (saskaņā ar CSP datiem) no Ventspils uz Rīgu emigrēja 2779 iedzīvotāju, savukārt uz Ventspili migrēja galvenokārt no Rīgas un blakus esošajām pagastiem. No Ventspils ārējā emigrācijā devās 3387 iedzīvotāji (periodā no 2011. līdz 2019. gadam).

Bezdarba līmenis ir samazinājies kopš 2011. gada un pēdējos gados tas ir relatīvi stabils, līdzīga situācijas arī citās republikas pilsētās, tomēr ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars būtiski mazāks salīdzinot, piemēram, ar Daugavpili vai Rēzekni.

Neraugoties uz to, ka uzņēmumu skaits ir būtiski palielinājies (2016. gadā +501), uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem faktiski ir diezgan līdzīgs pārējām republikas pilsētām, Valmieru un Rīgu³. Jaunu uzņēmumu reģistrācija turpina samazināties, turklāt saskaņā ar LURSOFT datiem, 2017.-2019. gadā likvidēto uzņēmumu skaits gandrīz divas reizes pārsniedz reģistrēto uzņēmumu skaitu⁴.

Pašvaldības budžeta kopējo ieņēmumu pieaugums vērtējams kā būtisks uz 2016. gadu, tomēr jāatzīmē, ka RAIM pieejamie dati nesakrīt ar Valsts kases datiem.

¹ “Lursoft” dati (https://www.lursoft.lv/lursoft_statistika/?&novads=100003060&id=391)

² Saskaņā ar RAIM datiem – 38 059.

³ Saskaņā ar RAIM datiem uz 2016.gadu.

⁴ “Lursoft” dati (https://www.lursoft.lv/lursoft_statistika/?&novads=100003060&id=263)

Ventspils pilsētas attīstības programma 2007. – 2013. gadam

Ventspils pilsētas dome 2011. gada 17. jūnijā apstiprināja Ventspils pilsētas attīstības virzienus līdz 2020. gadam un aktualizētu Ventspils pilsētas attīstības programmu 2007. – 2013. gadam, kas apvienoti vienā attīstības plānošanas dokumentā.

Galvenais mērķis saskaņā ar šo attīstības plānošanas dokumentu **ir iedzīvotāju skaita palielināšana pilsētā**. Neraugoties uz izdevumu apjomu uz vienu iedzīvotāju, to skaits (skat. augstāk sociāli ekonomisko rādītāju tabulu) pilsētā samazinās, būtiski pasliktinoties arī demogrāfiskajai situācijai.

Pilsētvides projektu uzsākšanas viens no priekšnoteikumiem bija definēt **attīstības virzienus** attīstības plānošanas

dokumentā, kuri Ventspilī ir šādi:

- **Sabiedrība** (skaitliski augoša izglītota, radoša, aktīva, veselīga, ģimeniska, labklājība un integrēta sabiedrība prioritātes ir ģimene ar bērniem un jaunieši;
- **Pilsētvide** (ērta, droša, pievilcīga un vidi saudzējoša dzīves un darba telpa prioritātes ir: ģimene ar bērniem un tīra vide, energoefektivitāte);
- **Ekonomika** (izglītības, zinātnes un biznesa kompleksa sadarbība, energoefektivitāte; inovāciju radīšana un inovāciju pārnese).

Principiālas izmaiņas nav veiktas arī nākamajās attīstības programmās⁵, un tās faktiski iezīmē pilsētas attīstību ilgtermiņā līdz pat 2030. gadam.

Kopumā secināms, ka faktiski veiktie pilsētvides ieguldījumi un tos papildinošie ieguldījumi (informāciju par tiem skat. tālāk) ir atbilstoši Ventspils pilsētas attīstības plānošanas virzieniem, īpaši attīstot tādus pilsētvides ieguldījumus, kas risina Ventspils pilsētas AP uzsvērtos sabiedrības un pilsētvides attīstības virzienus. Arī turpmākiem plānošanas dokumenti un faktiski veiktie ieguldījumi ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā ir savstarpēji saskaņoti un ieguldījumi veikti visnotaļ mērķtiecīgi.

ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda ieguldījumi pilsētvidē 3.6.prioritātes ietvaros

Ventspilī īstenoti **astoņi pilsētvides projekti** (katra projekta aprakstu skat. zemāk). 3.6. prioritātē visu projektu **kopējās izmaksas sasniedz 20,50 milj. eiro (no tiem ERAF 18,37 milj. eiro)**.

Papildus minētajiem projektiem šajā aktivitātē tika īstenoti **vēl divi projekti** (ielas u.c. satiksmes (transporta) infrastruktūras attīstība Ventspilī, II kārtā un Ceļu un ielas u.c. satiksmes (transporta) infrastruktūras sakārtošana un rekonstrukcija uzņēmējdarbības attīstībai Ventspils novada Piltenē), taču **abu projektu finansējumu no 3.6. prioritātes pārcēla uz 2.3.2.2.3. aktivitāti**. Abi šie projekti tiešā veidā ir saistīti ar ceļu un ielu infrastruktūras attīstību, turpinot ieguldījumus, kas līdz tam finansēti no pilsētvides projektiem.

Tālāk sniegts īss projektu apraksts, balstoties uz projektu dokumentācijā norādīto informāciju.

⁵Ventspils pilsētas attīstības programma 2014. - 2020.gadam (apstiprināta 19.12.2014.)

Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (apstiprināta 19.12.2014.)

Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020.gadam (aktualizēta 29.04.2016.)

Jaunrades nama attīstības projekts

(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2010. gadā, īstenots 18 mēnešos)

Ventspils Jaunrades nam⁶

Mērķis	Rekonstruēt 1912. gadā būvēto Ventspils Latviešu biedrības namu, pielāgojot to Skolēnu jaunrades nama funkcijām, t.sk., izveidojot planetāriju ar teleskopu interešu izglītības nodrošināšanai un kā apskates objektu pilsētas viesiem, kas būs inovatīvs un stratēģiski nozīmīgs piedāvājums pilsētas, reģiona, un nacionālā mērogā.
Sasniegtais	Attīstīts Ventspils Jaunrades nams. Paplašinot interešu izglītības infrastruktūru, ir nodrošināta iespēja papildināt pakalpojumu klāstu ar tādām programmām kā kino-video, radioelektroniku, astronomiju un robotiku, kas būtu kā atbalsta punkts darbā ar skolēniem, kuriem ir padziļināta interese par šīm zinātnēm, tādējādi radot labu izglītības bāzi augstskolām inženierzinātnēs. Jaunrades nama jaunajās telpās ir pilnveidotas arī jaunrades izglītības programmas, piedāvājot tādas interešu programmas kā sporta dejas, spēļu klubs, kulinārija un drošības zinību skola. Izveidotas jaunas 8 darba vietas.
Kopējās izmaksas	3,66 milj. eiro, t.sk. ERAF - 3,30 milj. eiro.

⁶ attēls no Ventspils Izglītības pārvaldes tīmekļa vietnes (<http://vip.ventspils.lv/interesu-izglitiba/ventspils-jaunrades-nams/>)

Ielu infrastruktūras attīstība Ventspilī, I kārta

(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2010. gadā, īstenots 11 mēnešos)

Kuldīgas ielas 65 infrastruktūras sakārtošana pie 2. vidusskolas⁷

Mērķis	Ventspils pilsētas publiskās infrastruktūras uzlabošana pašvaldības autonomo funkciju ietvaros, veicinot piecpadsmit pilsētas ielu un laukumu sakārtošanu vai izbūvi.
Sasniegtais	Izbūvēti 8 ielu posmi 1,9 km garumā, rekonstruēts 1 ielas posms 0,2 km garumā, kā arī izveidoti 3 publiskās infrastruktūras objekti 1,2 ha platībā, palielinot kopējo pilsētas ielu kopgarumu Ventspilī par 1,1%, bet labā un teicamā kvalitātē esošo pilsētas ielu īpatsvaru - par 1,2 %. Darbi veikti Vītolu, Noras, Imulas, Kārklū, Bebru, Zvaigžņu, A.Pumpura, Kuldīgas ielā 65 un Kustes dambī.
Kopējās izmaksas	2,98 milj. eiro, t.sk. ERAF - 2,64 milj. eiro.

⁷ attēls no Ventspils pašvaldības tīmekļa vietnes(https://www.ventspils.lv/lat/investicijas_un_projekti/investiciju_projekti/realizetie_projekti/79-ielu-infrastrukturas-attistiba-ventspili,-i-karta/?#tab1)

3DP/3.6.1.1.0/09/IPIA/VRAA/009

Ventspils pašvaldības izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana
(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2010. gadā, īstenots 14 mēnešos)

Ventspils 2. vidusskola pēc renovācijas⁸

Mērķis	Kvalitatīvas pilsētvides attīstība un izglītības pieejamības uzlabošana, paaugstinot pašvaldības izglītības iestāžu energoefektivitāti.
Sasniegtais	Uzlabots ēku inženiertehniskais stāvoklis, optimizēts temperatūras režīms telpās, samazinātas ēku uzturēšanas izmaksas, ir panākta bezavāriju ekspluatācija.
Kopējās izmaksas	1,31 milj. eiro, t.sk. ERAF - 1,17 milj. eiro.

⁸ attēls no Ventspils izglītības pārvaldes tīmekļa vietnes (<http://vip.ventspils.lv/vispareja-izglitiba/izglitibas-iestades/2vsk/>)

Vienīgā Baltijā vēsturiski saglabātā 600 mm šaursliežu dzelzceļa, kā kultūrvēsturiska objekta attīstība: iekļaušana Ventspils transporta struktūrā un starptautiskā tūrisma aprītē
(uzsākts 2009. gadā, pabeigts 2010. gadā, īstenots 12 mēnešos)

Ventspils "Mazbānītis", braucot pa šaursliežu dzelzceļu, 2013⁹

Mērķis	Nodrošināt Ventspils pilsētas kā nacionālas nozīmes attīstības centra un Kurzemes plānošanas reģiona izaugsmi, saglabājot tikai šim reģionam raksturīgās kultūrvēsturiskās vērtības, sekmējot lokālās pašapziņas nostiprināšanos un vienlaikus veicinot tūrisma un uzņēmējdarbības attīstību, kā arī uzlabojot dzīves telpas pievilcību un dzīves kvalitāti.
Sasniegtais	Projekta ietvaros izbūvēts šaursliežu ceļa pagarinājums (2,6 km), apkopes ceļš (3 km), vēsturiskās ēkas replikas (Mazirbes stacija, Aizputes depo ēka un Gala stacija) un kases ēka, vagonu nojume un starpstacijas nojume , kā arī veikti teritorijas labiekārtošanas darbi , t.sk. ūdens padeves kolonnas uzstādīšana un ogļu kastes ierīkošana.
Kopējās izmaksas	2,27 milj. eiro, t.sk. ERAF - 1,98 milj. eiro.

⁹ Jura Presņikova attēls no Ventspils pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.ventspils.lv/lat/pilseta/36042-ventspils-saursliezu-dzelzcels-turpinas-augt-un-attistities>)

Ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu attīstība Kurzemes reģionā – Ventspilī
(uzsākts 2010. gadā, pabeigts 2012. gadā, īstenots 20 mēnešos)

Jaunuzbūvētā Ventspils poliklīnika, 2012¹⁰

Mērķis	Nodrošināt Ventspils pilsētas kā nacionālas nozīmes centra un Kurzemes plānošanas reģiona izaugsmi, attīstot ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un sasniedzamību; izveidot modernu infrastruktūru ambulatorās veselības aprūpes centra vajadzībām, tādējādi veicinot ambulatorās, it īpaši sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pieejamības un kvalitātes uzlabošanu Ventspilī un Kurzemes reģionā.
Sasniegtais	Izveidota moderna energoefektīva ambulatorās veselības aprūpes infrastruktūra Ventspilī; nodrošināta papildu infrastruktūra tādiem ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumiem kā mamogrāfijas skrīnings un diagnostika, rentgena izmeklējumi; nodrošināta vides pieejamība ambulatorās veselības aprūpei cilvēkiem ar kustību, redzes, dzirdes un garīga rakstura traucējumiem, kā arī gados vecākiem cilvēkiem un vecākiem ar mazuļiem; uzlaboti darba apstākļi medicīniskajam personālam.
Kopējās izmaksas	2,62 milj. eiro, t.sk. ERAF - 2,43 milj. eiro.

¹⁰ attēls no Ventspils pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.ventspils.lv/lat/pilseta/32931-atklas-jauno-ventspils-poliklinikas-eku?&&>)

Ventspils pilsētas izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana, II kārtā
(uzsākts 2011. gadā, pabeigts 2013. gadā, īstenots 12 mēnešos)

Atjaunotais bērnu rotaļu laukums pirmsskolas izglītības iestādē "Zvaigznīte", 2013¹¹

Mērķis	Divu Ventspils vispārējās izglītības iestāžu, trīs pirmsskolas izglītības iestāžu un vienas publiskās infrastruktūras uzlabošana, nodrošinot kvalitatīvas pilsētvides attīstību un izglītības infrastruktūras pieejamību.
Sasniegtais	Rekonstruētas izglītības iestādes (Ventspils Vakara vidusskola, Ventspils 3. vidusskola) un pirmsskolas izglītības iestādes ("Eglīte", "Pasaka" un "Zvaigznīte" (šai papildus izbūvēts arī stāvlaukums pie galvenās ieejas)).
Kopējās izmaksas	1,08 milj. eiro, t.sk. ERAF - 0,97 milj. eiro.

¹¹ attēls no Ventspils pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.ventspils.lv/lat/galerijas/pilseta/2900-pirmsskolas-izglitiba-iestades-zvaigznite-atjaunota-bernu-rotalu-laukuma-un-labiekartotas-teritorijas-ar-stavlaikumu-atklasanas-pasakums-06.11.2012.#1>)

**Ventspils publiskās infrastruktūras attīstība un kvalitātes uzlabošana, pilnveidojot
uzņēmējdarbības vidi pilsētā**

(uzsākts 2013. gadā, pabeigts 2015. gadā, īstenots 19 mēnešos)

Lielais laukums Ventspilī pēc rekonstrukcijas¹²

Mērķis	Veicināt Ventspils pilsētas kā nacionālas nozīmes attīstības centra izaugsmi, izveidojot un pilnveidojot Ventspils sabiedriskā centra – Lielā laukuma un ar to kompleksi un funkcionāli saistīto publisko infrastruktūru, tādējādi sekmējot tūrisma piedāvājuma klāsta paplašināšanos, kā arī mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību.
Sasniegtais	Uzlabota Lielā laukuma un ar to kompleksi un funkcionāli saistītā publiskā infrastruktūra.
Kopējās izmaksas	3,30 milj. eiro, t.sk. ERAF - 2,91 milj. eiro

¹² attēls no Ventspils pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.ventspils.lv/lat/pilseta/109182-pec-iedzivotaju-priekslukuma-lielaja-laukuma-vairak-solinu?&>)

Ventspils Mūzikas vidusskolas ar koncertzāles funkciju attīstība, I kārtā
(uzsākts un pabeigts 2015. gadā, īstenots 12 mēnešos)

Ventspils Mūzikas vidusskolas projekts¹³

Mērķis	Būvprojekta tehniskās dokumentācijas izstrāde, kas nepieciešama, lai varētu īstenot Ventspils Mūzikas vidusskolas (turpmāk - VMV) ar koncertzāles funkciju būvniecību Lielajā laukumā, Ventspilī.
Sasniegtais	Izstrādāts būvprojekts VMV ar koncertzāles funkciju būvniecībai Lielajā laukumā, radot priekšnosacījumus izglītības un kultūras pakalpojumu pieejamības uzlabošanai Ventspils pilsētā un Kurzemes reģionā.
Kopējās izmaksas	3,30 milj. eiro, t.sk. ERAF 2,97 milj. eiro.

¹³ ttēls no Ventspils pilsētas pašvaldības tīmekļa vietnes (<https://www.ventspils.lv/lat/pilseta/114115-jauno-valsts-ventspils-muzikas-vidusskolu-plano-uzbuvet-divu-gadu-laika>)

Ielu infrastruktūras attīstība Ventspilī, II kārtā

(uzsākts 2010. gadā, pabeigts 2013. gadā, īstenots 46 mēnešos)

Salnu iela pēc rekonstrukcijas¹⁴

Mērķis	Ventspils pilsētas publiskās infrastruktūras uzlabošana pašvaldības autonomo funkciju ietvaros, veicot pilsētas ielu un laukumu sakārtošanu vai izbūvi.
Sasniegtais	Rekonstruēti un no jauna izbūvēti 78 Ventspils pilsētas ielu posmi Gāliņciemā, Kurpniekciemā, Čikstiņciemā, Jāņciemā, Žāžciemā, Krēķciemā un Zaķciemā, uzbūvēti publiskās infrastruktūras objekti.
Kopējās izmaksas	12 124 288,56 eiro, t.sk. ERAF 10 249 888,03 eiro.

Papildinātība ar citiem ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda projektiem

Ventspilī 3DP ietvaros kopā īstenoti **84 projekti ar kopējo finansējumu 162,45 milj. eiro**, no tiem 25 projekti, kas veido papildinātību ar pilsētvides projektiem (kurus īsteno pašvaldība vai tās iestādes) ar kopējo finansējumu **151,76 milj. eiro**, t.sk. 114 milj. eiro no ES fondu finansējuma (skat. pielikumu).

¹⁴ attēls no "Google Maps"

(<https://www.google.lv/maps/@57.3670334,21.5723807,3a,75y,299.14h,90t/data=!3m6!1e1!3m4!1sPZXhJSmezZt4DlqXa2GgRsQ!2e0!7i13312!8i6656>)

Projekta nosaukums	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro
Pievadceļi Ventspils brīvostas teritorijā esošajiem termināļiem un industriālajām zonām	30,35	35,71
Ventspils brīvostas infrastruktūras attīstība	13,78	21,72
Ventspils pilsētas centralizētās siltumapgādes siltumavotu Ventspilī rekonstrukcija	8,51	17,02
Ventspils Tehnikuma – Ziemeļkurzemes kompetences centra infrastruktūras attīstība	13,29	15,46
Ventspils brīvostas saukravu termināļa būvniecība	8,05	13,38
Ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, III kārtā	9,86	10,67
Ventspils ostas Ventas upes kanāla krasta nostiprinājuma - piestātņu Nr.2 un Nr.3 pastiprināšana	6,04	6,8
Eiropas starptautiskās maģistrāles (E22) un valsts galvenā autoceļa (A10) ielu posmu rekonstrukcija Ventspilī	4,95	5,83
SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana	3,67	4,32
Ventspils Augstskolas Informācijas tehnoloģiju fakultātes studiju programmu realizēšanai nepieciešamās infrastruktūras modernizēšana	3,59	4,22
Ventspils pilsētas siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana	1,33	3,34
Jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecība Kuldīgas ielā 134, Ventspilī	1,7	1,96
Ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, V kārtā	1,54	1,81
Livonijas ordeņa pils kompleksa Ventspilī rekonstrukcija, renovācija un ekspozīcijas izveide	1,51	1,75
Ūdenssaimniecības attīstība Ventspilī, IV kārtā	1,53	1,7
Dūmgāzu kondensatora uzstādīšana biokurināmā katliem Ventspilī, Brīvības ielā 38	0,54	1,36
Valsts 1.šķiras autoceļa P108 - Zvaigžņu ielas posma rekonstrukcija, Ventspilī	1	1,33
Velotūrisma attīstība Ventspils pilsētā	0,99	1,16
Ventspils pilsētas vēsturiskā centra atjaunošana tūrisma attīstībai	0,63	0,75
Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Ventspils pilsētā	0,48	0,56
Satiksmes drošības uzlabojumi Ventspils pilsētā – Staldzenes un Bangu ielu krustojumā	0,3	0,35
Satiksmes drošības uzlabojumi Ventspils pilsētā – Ganību, Zvaigžņu, Talsu un Tārgales ielās	0,28	0,34
Ventspils 6.vidusskolas infrastruktūras uzlabošana izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem	0,11	0,13
Katlumājas Fabrikas ielā 2A, Ventspilī rekonstrukcija, nodrošinot pāreju no fosilā kurināmā uz atjaunojamo	0,04	0,09
Kopā	114,09	151,76

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007-2013.

Ventspils	ES fondi, milj. eiro	Kopā, milj. eiro	Projektu skaits
kopā	114,09	151,76	25
ielas u.c. satiksmes (transporta) infrastruktūra	65,75	86,63	9
inženierinfrastruktūra	23,36	35,98	8
izglītības infrastruktūra	19,17	22,33	5
kultūras un tūrisma infrastruktūra	2,14	2,50	2
veselības aprūpes infrastruktūra	3,67	4,32	1

Avots: ES struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadības informācijas sistēma 2007-2013.

Transporta un loģistikas satiksmes infrastruktūras finansiāli apjomīgākie projekti īstenoti Ventspils brīvostas teritorijā, novirzot kravas transporta kustību no pilsētas centra un samazinot sastrēgumus, troksni un piesārņojumu, samazinot bīstamo kravu autotransporta kustību pilsētā. Šie ieguldījumi publiskajā infrastruktūrā kopumā veicinājuši pilsētvides attīstību.

Inženierinfrastruktūras projekti 35 milj. eiro apjomā saistīti ar kvalitatīva dzeramā ūdens pieejamības nodrošināšanu pilsētas iedzīvotājiem, vienlaikus papildus rekonstruēts un paplašināts vairāku ielu segums.

No kultūras un tūrisma infrastruktūras objektiem atzīmējami divi – Livonijas pils kompleksa rekonstrukcija un pilsētas vēsturiskā centra atjaunošana tūrisma attīstībai.

Papildinātība ar ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda projektiem

Ventspilī realizētos 3.6. prioritātes pilsētvides projektus līdz 2019. gada 1. decembrim (noslēgts līgums) papildina šādi Ventspils pilsētas pašvaldības pakļautības iestāžu īstenotie pilsētvides attīstības projekti 5.5.1. SAM un 5.6.2. SAM ietvaros:

➤ 5.5.1. SAM

1. *“Ziemeļkurzemes kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana, eksponēšana un tūrisma piedāvājuma attīstība”* (5.5.1.0/17/I/003, īstenošanas termiņš - 16.05.2021). **Plānots:** apbūvēt piekrasti raksturojošās dabas ainavas – infrastruktūru Ventspilī, dienvidrietumu rajonā, Pelēkās kāpas sasniedzamībai un saglabāšanai, un veikt kultūras pieminekļa – Ventspils Piejūras muzeja - apbūvi. **Projekta kopējās izmaksas** ir 5 878 070,64 eiro, tai skaitā ERAF – 4 225 500 eiro.
2. *“Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra izveide Gāliņciemā”* (5.5.1.0/19/I/001, īstenošanas termiņš - 31.12.2022). **Plānots:** izveidot jaunu, daudzfunkcionālu pakalpojumu, kultūras mantojuma un sabiedriskā centra objektu ar nepieciešamo infrastruktūru bibliotēkas pakalpojumu un daudzveidīgu kultūrizglītojošu pasākumu nodrošināšanai; izveidot un ieviest 6 jaunus pakalpojumus; palielināt apmeklētāju skaitu par vismaz 6000, salīdzinot ar 2015.gadu; atjaunot degradēto teritoriju. **Projekta kopējās izmaksas:** 2 851 509,43 eiro, t.sk. ERAF - 2 385 264,05 eiro.
3. *“Zinātnes centra jaunbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī”* (5.5.1.0/19/I/002, īstenošanas termiņš - 31.12.2022). **Plānots:** izbūvēt Zinātnes centru kā objektu kultūras un dabas kapitāla saglabāšanai un attīstīšanai; radīt priekšnosacījumus sešu jaunu interaktīvu pakalpojumu izveidošanai, aprīkojot Zinātnes centru ar tā darbībai un pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo aprīkojumu un mēbelēm; palielināt apmeklētāju skaitu, salīdzinot ar 2015. gadu – 80 000 apmeklējumi (tiek veidots jauns objekts, līdz ar to esošais apmeklētāju skaits ir 0). **Projekta kopējās izmaksas:** 11 673 273,76 eiro, t.sk. ERAF - 9 789 856,94 eiro.

➤ 5.6.2. SAM

4. *“Infrastruktūras izveide komercdarbības attīstībai Pils ielā, Ventspilī”* (5.6.2.0/18/I/006, īstenošanas termiņš - 27.12.2020). **Plānots:** divu avārijas stāvoklī esošu ēku pārbūve, kas ietver iekšējo un ārējo komunikāciju izbūvi un teritorijas labiekārtojuma izveidi zemesgabalā ar adresi Pils iela 45., rezultātā atjaunojot degradēto teritoriju 0,15 ha (1527 m²) platībā, izveidojot daudzfunkcionālas biroja telpas potenciālajam investoram ar kopējo platību 831 m² un radot vismaz 37 jaunas darba vietas. Papildus plānots piesaistīt privātās investīcijas – 300 000 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas** ir 2 132 475,20 eiro, tai skaitā ERAF – 1 726 264,34 eiro.
5. *“Inovāciju centra un publiskās infrastruktūras izbūve Rūpniecības ielā 2, Ventspilī”* (5.6.2.0/19/I/003, īstenošanas termiņš - 31.12.2022). **Plānots:** revitalizēt degradēto teritoriju Rūpniecības ielas rajonā 2,93 ha platībā un uzbūvēt Inovāciju centru un ceļa infrastruktūru, kā arī veikt teritorijas labiekārtošanu. Papildus plānots izveidot 99 jaunas darba vietas un piesaistīt komersantu investīcijas nemateriālajos ieguldījumos un pamatlīdzekļos 239 394 eiro apmērā. **Projekta kopējās izmaksas:** 7 513 342,80 eiro, t.sk. ERAF - 5 201 402,92 eiro.

ES fondu ieguldījumus papildinošie projekti Ventspilī

Papildus ES fondu projektiem Ventspilī ir realizēti vairāki projekti, kuri finansēti no citiem fondiem periodā no 2008. – 2017. gadam un kuri cieši saistāmi pakalpojumu nozares kontekstā (skatīt zemāk).

Ieguldījumu avots	Projektu skaits	Kopējais finansējums, milj. eiro
EEZ FI	1	0,91
ETS/EST-LAT	1	0,32
EZF	7	6,64
KPFI	14	3,41
Kopā	23	11,27

Avots: autoru sagatavots, balstoties uz VARAM informāciju.

Pavisam Ventspilī īstenoti **28 projekti ar kopējo finansējumu 12,83 milj. eiro, no tiem 23 projekti ir uzskatāmi arī par ieguldījumiem pilsētvidē**, jo sekmēja dažāda veida piesārņojuma novēršanu Ventspilī kā ostas pilsētā, kā arī uzlabo pilsētas vizuālo tēmu ne tikai pilsētas centrā, bet arī ārpus tā projektos, kuros kompleksi risinājumi siltumīcefekta gāzu emisijas samazināšanai pašvaldību objektos.

Galvenie savstarpēji papildinošo projektu rezultāti ar ietekmi uz sociālo, ekonomisko un rekreācijas jomu¹⁵

Redzamākie un būtiskākie pilsētvides objekti:

1. Rekonstruēts Ventspils Latviešu biedrības nams, pārveidojot to par Ventspils Jaunrades namu. Tajā ir izveidots vienīgais digitālais planetārijs ar observatoriju Latvijā interešu izglītības nodrošināšanai.
2. Piejūras Brīvdabas muzejā rekonstruēts vienīgā Baltijā vēsturiski saglabātā 600 mm šaursliežu dzelzceļš, izbūvējot šaursliežu ceļa pagarinājumu (2,6 km) un apkalmes ceļu (3 km), veicot vēsturisko ēku izbūvi (Mazirbes stacija, Aizputes depo ēka un Gala stacija), kā arī veikti teritorijas labiekārtošanas darbi.
3. Vairākās pilsētu teritorijās veikti labiekārtošanas un apzaļumošanas darbi (vairāk nekā 10 000 m² platībā), pie pirmsskolas izglītības iestādēm uzstādīti vairāki rotaļu laukumi u.c. darbības.
4. Vairākos ielu posmos veikta ceļa izbūve vai rekonstrukcija (vairāk kā 3 km garumā), izbūvēti jauni ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli, kā arī ierīkots apgaismojums.

Projektiem kopumā bijusi pozitīva sociāli-ekonomiskā ietekme uz pašvaldības attīstību.

Uzņēmumu skaits	Pašvaldības ieņēmumi	Bezdarba līmenis
↑	↑	↓
<i>Uzņēmumu skaita pieaugums par 26,2% (no 2010. līdz 2016. gadam)</i>	<i>Pašvaldības budžeta kopējie ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju palielinājušies par 9,4% (no 2010. līdz 2016. gadam)</i>	<i>Pašvaldībā samazinājies bezdarba līmenis par 3,4 pp. (no 2010. līdz 2016. gadam)</i>

¹⁵ Projektu rezultāti iegūti no realizēto projektu atskaitēm un pašvaldību aizpildītajām anketām.